

نظری اجمالی بر جذام در ایران*

دکتر محمد حسین مبین

کشور ایران یکی از ممالک باستانی دنیاست که در نیمکره شمالی در فلات ایران قرار گرفته و در حدود ۱۶۶۶۱۹۵ کیلو متر مربع مساحت دارد . جمعیت ایران بموجب سرشماری سال ۱۳۴۵ در حدود ۲۸۲۹۵۸۵۵ نفر بوده و در حال حاضر بیش از ۳۴ میلیون نفر میباشد .

تراکم جمعیت در تمام نقاط کشور یکسان نبوده در نواحی شمالی - شرق و غرب ایران بیش از نواحی دیگر است فی‌المثل تراکم جمعیت در استان تهران - گیلان مازندران و آذربایجان شرقی ۴۳ نفر در کردستان - کرمانشاهان و آذربایجان غربی ۱۴ نفر و در خراسان سیستان و بلوچستان ۱۲/۹ نفر در فارس و خوزستان ۱۷/۹ نفر و اصفهان و یزد و کرمان ۱۲/۲ نفر در کیلومتر مربع میباشد .

بیماری جذام از امراض بومی و قدیمی کشور ایران است و از سالیان بسیار دور در اغلب شهرهای ایران بخصوص در نوار شمالی و غربی کشور گسترش قابل توجهی دارد . از نظر تاریخی میگویند در زمان سلطنت کمبوجیه توسط سربازان ایرانی که از فتح مصر برمیگشتند بیماری از مصر به ایران انتقال یافته و در مسیر لشکرکشی پخش و انتشار یافته است . (سال ۵۲۵) بعقیده هرودت مورخ معروف بیماری جذام پنج قرن قبل از میلاد مسیح باعث تلفاتی در این سرزمین میشد بعضی عقیده دارند ایران از راه هند توسط تجار و بازرگانان هندی به جذام آلوده شده و برخی تصور میکنند آلودگی ایران زمین به جذام از راه چین و با حمله مغولها صورت گرفته است به نظر من راه مصر بواقعینهای تاریخی و اجتماعی نزدیکتر و قابل قبولتر است .

آنچه مسلم است شیخ‌الرئیس ابوعلی سینا طبیب و فیلسوف نامی ایران بیماری جذام را میشناخته و درمان میکرده است بموجب متخذه از وزارت بهداشتی (شکل ۱) از سال ۱۳۳۵ لغایت ۱۳۵۳ جمعاً ۷۹۲۷ مورد جذام شناخته شده و ثبت گردیده است از این عده ۵۸۸۳ نفر مرد و ۲۰۴۴ نفر زن میباشد . براساس همین آمار استان آذربایجان شرقی با ۲۵۱۲ نفر جذامی در درجه اول گیلان با ۱۲۹۲ نفر جذامی در درجه دوم - آذربایجان غربی با ۹۱۶ نفر جذامی در درجه سوم عفونت قرار دارند و اصولاً منطقه آذربایجان با ۳۴۲۸ مورد جذام شناخته شده یعنی تقریباً نزدیک به نصف جذامیان ایران

* گزارش به‌دومین کنگره درماتولوژی ایران ۱۰ تا ۱۲ خرداد ۱۳۵۴ تهران .

کانون بزرگ عفونت جذام کشور ایران را تشکیل میدهد.

گزارشی به سومین کنگره در ماتولوژی ایران - ۱۰ - ۱۱ - ۱۲ خرداد ۱۳۵۴ تهران. جدول شماره یک - گسترش جذام را در استانهای مختلف ایران لغایت ۱۳۵۳ نشان میدهد. در این نمودار تعداد مجذومین استانها و فرمانداریهای کل به تفکیک مرد و زن و نسبت مجذومین درصد هزار نفر جمعیت برآورد شده است. در کشور ایران برابر اعلام چهارمین کنفرانس بین منطقه‌ای جذام که در اکتبر ۱۹۶۱ در استانبول تشکیل یافته بود نسبت مجذومین ۲۸٪ در صد هزار گزارش شده ولی آمار ما این رقم را در سال ۱۳۵۳ (سال ۱۹۷۳) ۲۶٪ نشان میدهد.

یک بررسی اجمالی در نسیتهای نمودار یک نشان میدهد که نقاط آلوده بجزام ایران اغلب استانهای شمالی و شرقی و غربی ایران است و نواحی مرکزی ایران تقریباً پاک و استانهای جنوبی ایران آلودگی کمتری نشان میدهند و تعداد جذامیان آنها از یکصد نفر تجاوز نمیکند. فقط در این میان استان فارس نسبت بسایر استانهای جنوبی تعداد قابل توجهی در حدود ۱۹۵ نفر جذامی دارد که از نظر اپیدمیولوژی بایستی بررسی شود و روشن گردد که آیا این وفور نسبتی جذام مربوط بوجود ایلات و عشایر ترك زبان مقیم استان فارس نیست؟ آیا جذامیان گزارش شده از داراب - نیریز - کازرون - فسا - لار - شیراز - جهرم - فیروزآباد - اصطهبانات - آباده چه کسانی هستند و چه ارتباطی با ایلات و عشایر ترك زبان فارس دارند. بالاخره یک ردیابی و کاوش دقیق علمی در آینده میتواند ما را در درک علت کثرت جذامیان استان فارس رهنمون گردیده و روشن نماید که جذام بیماری اندمیک تژاد آریائی ایران زمین نیست بلکه مرضی است که از اقوام دیگر بکشور ما سرایت کرده و در قسمتهای از مملکت بشکل اندمیک باقی مانده است.

جدول ۲ - نشان میدهد که استانهای مرکزی و جنوبی ایران تعداد محدودی جذامی دارند و اصولاً بیماری جذام در آن نواحی مرض قابل توجهی نیست. بطوریکه ملاحظه میشود در نیمه جنوبی ایران جمعاً تا پایان سال ۱۳۵۳ فقط ۵۲۷ مورد جذام پیدا شده است که از این عده ۴۰۲ نفر مرد و ۱۲۵ نفر زن میباشند.

جدول ۳ - نشان میدهد که همه استانهای شمالی و شرقی و غربی بمقدار زیاد به جذام آلوده بوده و تعداد مجذومین شناخته شده نیمه شمالی ایران در پایان سال ۱۳۵۳ بیش از ۱۲ برابر بیماران مجذوم نیمه جنوبی کشور است. در حالیکه اگر میانگین نسبت در صد هزار نفر جمعیت نواحی جنوبی ۸ باشد در مناطق شمالی ایران ۵۳/۶ میباشد. از نظر استان کردستان با نسبت ۹۹/۴۱ - آذربایجان شرقی با نسبت ۸۶۱ و آذربایجان غربی با نسبت ۸۲ نفر در صد هزار در درجات اول و استانهای اصفهان - یزد و چهارمحال بختیاری با نسبت ۳/۰ در صد هزار نفر در درجات آخر قرار دارند. جدولهای فوق نشان میدهند بطور کلی تعداد مجذومین مرد در شمال و جنوب ایران سه برابر مجذومین زن میباشد.

میزان آلودگی حتی در نواحی شمالی ایران نیز بیک اندازه نبوده و بعضی شهرها بخصوص در استان آذربایجان شرقی - گیلان - و مازندران و خراسان بیش از نقاط دیگر آلوده‌اند.

جدول ۴ - رده بندی آلودگی شهرهای مختلف ایران را که تعداد جذامیان شناخته آنها از یکصد نفر به بالا است نشان میدهد. در میان این شهرها اهر با ۷۵۹ نفر جذامی اول - اردبیل با ۳۸۴ نفر جذامی دوم - زنجان با ۳۷۶ جذامی سوم - بجنورد با ۳۶۹ جذامی چهارم - خاخال با ۳۵۲ نفر جذامی شناخته شده در درجه پنجم آلودگی قرار دارند. بیماران جذامی جدیدی که هر سال از نقاط مختلف بخصوص از نواحی آلوده گزارش میشوند. مبین این واقعیت است که تعداد جذامیان ایران خیلی بیشتر از موارد شناخته شده موجود است.

به احتمال قوی شاید بتوان جذامیان ایران را در حدود ۲۰۰۰۰ تا ۳۰۰۰۰/۳۰ نفر تخمین زد. بموجب آمار بیماران شناخته شده موجود حد متوسط هر ساله بین ۴۵۰ - ۵۰۰ مورد جدید به ارقام بیماران شناخته شده ایران اضافه میشود.

جدول ۵ - نمایشگر ارقام موارد جدید بیماری است که تا سال ۱۳۵۳ توسط اکیپهای سیار بیماریابی جذام و واحدهای بهداشتی و درمانی کشور گزارش شده ثبت و ضبط گردیده است. اگر بیماریابی و کاوش علمی دقیقی در دهات و شهرهای آلوده بعمل آید موارد بیشتری کشف و شناخته خواهد شد.

آنچه از نظر بهداشتی و درمانی مهم است تعداد جذامیان ایران نیست چه در عالم مقایسه با مبتلایان جذام کشورهای دیگر جهان تعداد جذامیان ایران با نسبت ۲۸٪ - ۲۶٪ در صد هزار نفر چندان زیاد و قابل توجه نیست بلکه آنچه شایان توجه و دقت فراوان است نوع بیماری جذامیان ایران است.

جدول ۶ - يك بررسی کوچک بین ۴۸۷ بیمار مجذوم از فروردین ماه ۱۳۴۶ لغایت آذر ماه ۱۳۴۷ در کشور را نشان میدهد که از ۳۴۲ نفر جذامی مرد ۱۹۴ نفر تیپ لپروماتو - ۸۶ نفر از تیپ توپر کوبید - ۶ نفر از نوع بوردرلین - و ۵۶ نفر از نوع ایندترمینه بوده‌اند و از ۱۴۵ نفر جذامی زن ۸۴ مورد از تیپ لپروماتو - ۳۸ مورد از تیپ توپر کلوئید - يك مورد بوردرلین - ۲۲ مورد از نوع ایندترمینه بوده‌اند. بعبارت دیگر ۵۷/۶٪ بیماران از تیپ جذام پوستی یا لپروماتو ۲۵/۴٪ از تیپ جذام عصبی یا توپر کلوئید - ۱۵/۶٪ از نوع ایندترمینه و ۱/۴٪ از نوع بوردرلین میباشند.

جدول شش نشان میدهد که نسبت درصد اشکال قطبی بیماری جذام در مرد و زن تقریباً یکسان بوده و جنس دخالتی در ابتلاء به انواع بالینی جذام ندارد. (۵۷/۹٪ زنان و ۵۶/۷٪ مردان از نوع لپروماتوز بوده‌اند).

آمار و ارقام فوق‌الذکر با آمار و ارقامی که از بیماران مقیم آسایشگاههای مجذومین تهیه شده اختلاف قابل توجهی دارد و ارقام گزارش شده از آسایشگاهها در مورد انواع بیماری جذام نمیتواند معیار قضاوت ما در تعیین اشکال بالینی جذام ایران باشد. فی‌المثل در گزارش مربوط به سال ۱۳۴۲ آسایشگاه مجذومین بابا باغی تبریز تعداد مجذومین تیپ لپروماتو ۱۸۸ نفر - توپر کلوئید ۲۷۱ نفر نوع ایندترمینه ۱۲ نفر - بوردرلین ۳ نفر برآورد شده است. در يك بررسی که در سال ۱۳۴۶ بین ۴۵۸ نفر بیماران مقیم آسایشگاه مجذومین تبریز بعمل آمده ۱۹۱ نفر جذامی لپروماتو - ۱۹۳ نفر جذامی توپر کلوئید - یک نفر بوردرلین - دو نفر دیمورف گزارش شده‌اند. از تعداد فوق‌الذکر ۷۱ نفر کودکان سالم بوده‌اند.

در بررسی دیگری که در اردیبهشت ماه ۱۳۵۴ بین ۳۸۰ بیمار مجذوم آسایشگاه بابا باغی تبریز بعمل آمده از ۲۵۱ نفر مرد ۱۸۸ نفر لپروماتو - ۶۰ نفر توبر کلوئید - ۳ نفر بوردرلین و از تعداد ۱۲۹ نفر جذامی زن ۸۶ نفر لپروماتو ۴۱ نفر توبر کلوئید و ۲ نفر بوردرلین گزارش شده است .

بعبارت دیگر $۷۲/۱\%$ از تیپ لپروماتو $۲۶/۵\%$ از تیپ توبر کلوئید - $۱/۳\%$ از نوع بوردرلین و ۱% صفر ایندترمینه بوده اند (نمودار ۷) .

این اختلاف ناشی از این است که معمولاً بیماران مجذوم نه بعلت لپروماتو و باسیلفر بودن بلکه بجهت ضایعات و عوارض عصبی ناشی از بیماری جذام از قبیل چنگی دستها مال پرفوران - لاگوفتالمی - پارالیزهای عصبی و تغییر شکل اندامها به آسایشگاهها مراجعه و نگهداری میشوند و چون این قبیل عوارض در مبتلایان تیپ توبر کلوئید بیشتر دیده میشود بنابراین مراجعین نوع عصبی جذام به آسایشگاهها بیش از نوع پوستی بیماری است . علیهذا! برای داوری درست در کیفیت اشکال بالینی جذام در ایران نه تنها بیماران متیم آسایشگاهها بلکه کلیه بیماران شناخته شده در سطح کشور را باید ملاک قضاوت و سنجش قرار داده اظهار نظر نمود .

در جدول ۸ - مجذومین شناخته شده شهرهای آذربایجان شرقی به تفکیک مرد و زن و در جدول ۹ - مجذومین شناخته شده آذربایجان غربی از سال ۱۳۳۵ تا سال ۱۳۵۴ نشان داده شده است . بطوریکه ملاحظه میشود کلیه شهرهای عمده این استانها بجذام آلوده بوده و تعداد مجذومین بعضی از شهرهای آذربایجان شرقی مانند اهر با ۷۵۱ جذامی گزارش شده به تنهایی از مجموع جذامیان شناخته شده کلیه استانهای مرکزی و جنوبی ایران شامل فارس - لرستان - سیستان و بلوچستان - ایلام - بندر بوشهر - استان ساحلی - کرمان و یزد و اصفهان و چهارمحال بختیاری با جمعاً ۵۲۷ جذامی گزارش شده بیشتر است .

جدول ۱۰ - بالاخره در یک بررسی و کاوش کوتاه مدت که توسط همکار من آقای دکتر کو و همکاران از اول مرداد ۵۳ لغایت - آبانماه ۱۳۵۴ در شهرستان اهر انجام گرفته در ۳۸۳ دهکده ۱۰۳۱۴۶ نفر تحت معاینه قرار گرفته و از میان آنان ۲۰۹ مورد بیمار مجذوم تشخیص داده شده است که ۱۰۳ مورد از مجذومین شناخته شده قدیمی و ۱۰۶ مورد جذامیان مکشوفه جدید میباشند .

از این ۲۰۹ مورد ۱۴۵ نفر مرد و ۶۴ نفر زن بودند . از نظر اشکال بالینی جذام ۱۲۰ مورد تیپ لپروماتو ۴۹ مورد تیپ توبر کلوئید ۳ مورد بوردرلین ۱۵ مورد ایندترمینه گزارش شده است .

بعبارت دیگر $۵۷/۴\%$ موارد لپروماتو $۲۳/۴\%$ موارد توبر کلوئید $۱/۴\%$ بوردرلین $۷/۲\%$ ایندترمینه بوده اند . از نظر گروه سنی ۱ - ۴ ساله یک نفر ۵ - ۹ ساله ۵ نفر + ۱۰ - ۱۴ ساله ۱۰ نفر + ۱۵ - ۱۹ ساله ۱۱ نفر ۲۰ - ۲۹ ساله ۴۵ نفر ۳۰ - ۳۹ ساله ۳۹ نفر ۴۰ - ۴۹ ساله ۴۴ نفر ۵۰ - ۵۹ ساله ۲۱ نفر - ۶۰ - ۶۹ ساله ۱۶ نفر ۷۰ ساله به بالا ۶ نفر گزارش شده اند .

با توجه به آنچه ذکر شد بیماری جذام با وجود احتمال تعداد قلیل مبتلایان نظر بر اینکه تقریباً بیش از نصف جذامیان شناخته شده ایران از تیپ با سیلیفرو لپروماتو

نظری اجمالی بر جذام در ایران

میباشند بایستی بمثابه یکی از مسائل مهم پزشکی - بهداشتی و درمانی کشور تلقی و مورد بررسی و تحقیق و کاوش قرار گیرد و تا زمانی که این بیماری در میهن ما ریشه کن نشده بطور پیگیر و مستمر مبارزه علیه بیماری جذام بایستی ادامه یابد. تا باشد به همت همه افراد علاقمند به صحت و سلامت و تندرستی افراد کشور و فعالیت ثمربخش جمعیت کمک بجدامیان ایران تحت ریاست عالیّه علیاحضرت فرح پهلوی شهبانوی گرامی ایران، جذام از میهن ما رخت بریندد و سلامت و سعادت بر شش گوشه ایران زمین سایه افکند.

به امید آنروز

جدول ۱ - مجذومین شناخته شده ایران لغایت اسفند ماه ۱۳۵۳

استان - فرمانداری	مرد	زن	جمع	جمعیت	نسبت در صد هزار
استان مرکزی	۲۲۳	۸۶	۳۰۹	۵۵۷۱۶۶۸	۵/۵
استان گیلان	۸۹۹	۳۹۳	۱۲۹۲	۱۹۷۴۸۲۰	۶۵/۴
" مازندران	۱۹۱	۶۰	۲۵۱	۲۰۴۷۴۷	۱۲/۰
" آذربایجان شرقی	۱۸۵۸	۶۵۴	۲۵۱۲	۲۸۹۷۰۹۴	۸۶/۳
" آذربایجان غربی	۶۶۴	۲۵۲	۹۱۶	۱۱۳۳۴۸۸	۸۲/۵
" کرمانشاهان	۳۲۹	۶۱	۳۹۰	۱۰۶۹۱۲۴	۳۶/۴
" خوزستان	۷۶	۲۳	۹۹	۲۰۰۳۰۵۳	۴/۹
" فارس	۱۴۶	۴۹	۱۹۵	۱۶۵۸۳۹۲	۱۱/۷
استان کرمان	۱۴	۲	۱۶	۸۵۹۵۳۶	۱/۸
استان خراسان	۴۷۰	۱۸۳	۶۵۳	۲۸۰۷۳۳۶	۲۳/۲
استان اصفهان	۳	۳	۶	۱۶۰۲۹۹۰	۰/۳
" سیستان و بلوچستان	۶۶	۱۹	۸۵	۷۰۲۶۰۴	۱/۸
" کردستان	۳۹۵	۱۱۷	۵۱۲	۵۱۳۷۱۹	۹۹/۶
استان زنجان	۲۹۶	۸۰	۳۷۶	۲۷۱۲۹۴۴	۱۳/۸

بقیه مجذومین شناخته شده ایران لغایت اسفند ماه ۱۳۵۳

استان - فرمانداری	مرد	زن	جمع	جمعیت	نسبت در صد هزار
فرمانداری سمنان	۱۳	۳	۱۶	۲۳۳۹۸۷	۶/۸
" لریستان	۸۰	۲۳	۱۰۳	۷۷۴۹۰۳	۱۳/۱
بناد روجزایرخلیج فارس	۴۶	۱۸	۶۴	۳۰۱۴۵۹	۲۱/۲
بناد روجزایر بحر عمان	۴۵	۸	۵۳	۳۷۲۴۸۴	۱۴/۲
فرمانداری همدان	۶۷	۸	۷۵	۱۰۰۱۹۶	۷۴/۸
فرمانداری ایلام	۱	۱	۲	۱۹۱۶۷۳	۲
فرمانداری شهرکرد	-	۱	۱	۳۳۶۵۹۰	۰/۳
فرمانداری یزد	۱	-	۱	۳۱۵۶۹۳	۰/۳
جمع کل کشور	۵۸۸۳	۲۰۴۴	۷۹۲۷	۳۱۱۰۸۷۹۹	۲۵/۸٪

جدول ۲ - تعداد مجذومین شناخته شده استانهای مرکزی و جنوبی ایران

استان-فرمانداری	مرد	زن	جمع	جمعیت	نسبت در صد هزار
استان فارس	۱۴۶	۴۹	۱۹۵	۱۶۵۸۳۹۲	۱۱
لرستان	۸۰	۲۳	۱۰۳	۷۷۴۹۰۳	۱۱
سیستان و بلوچستان	۶۶	۱۹	۸۵	۷۰۲۶۰۴	۱
کرمان	۱۴	۲	۱۶	۸۵۹۵۳۶	۱
اصفهان	۳	۳	۶	۱۶۰۲۹۹۰	۰/۳
یزد	۱	-	۱	۳۱۵۶۹۳	۰/۳
چهارمحال بختیاری	-	۱	۱	۳۳۶۵۹۰	۰/۳
ایلام	۱	۱	۲	۱۹۱۶۷۳	۱
شهرکرد	-	۱	۱	۳۱۵۶۹۰	۰/۳
بناد رو جزایر خلیج فارس	۴۶	۱۸	۶۴	۳۰۱۴۵۱	۱۶
بناد رو جزایر بحر عمان	۴۵	۸	۵۳	۳۷۲۲۴۸۴	۱۴
جمع کل	۴۰۴	۱۲۵	۵۲۷	۶۴۲۹۴۶۶	۰/۸

پایان آسفند ماه - ۱۳۵۳

جدول ۳ - مجذومین شناخته شده استانهای شمالی - شرقی و غربی ایران

استان فرمانداری	مرد	زن	جمع	جمعیت	نسبت درصد هزار
آذربایجان شرقی	۱۸۵۸	۶۵۴	۲۵۱۲	۲۸۹۷۰۹۴	۸۶/۳
آذربایجان غربی	۶۶۴	۲۵۲	۹۱۶	۱۱۲۳۴۸۸	۸۲/۵
گیلان	۸۹۹	۳۹۳	۱۲۹۲	۱۹۷۴۸۲۰	۶۵/۴
مازندران	۱۹۱	۶۰	۲۵۱	۱۰۷۴۷۴۷	۱۲۰/-
استان مرکزی	۲۲۳	۸۶	۳۰۹	۵۵۷۱۶۶۸	۵/۵
خراسان	۴۷۰	۱۸۳	۶۵۳	۲۸۰۷۳۳۶	۲۳/۲
کردستان	۳۹۵	۱۱۷	۵۱۲	۵۱۳۷۱۹	۹۹/۴
کرمانشاهان	۳۲۹	۶۱	۳۹۰	۱۰۶۹۱۲۴	۳۶/۴
زنجان	۲۹۶	۸۰	۳۷۶	۲۷۱۲۹۴۴	۱۳/۸
همدان	۶۷	۸	۷۵	۱۰۰۱۹۶	۵۴/۸
خوزستان	۷۶	۲۳	۹۹	۲۰۰۳۰۵۳	۴/۹
جمع کل	۵۴۶۸	۱۹۱۷	۷۳۸۵	۱۳۹۵۸۱۸۹	۵۳/۶

جدول ۴ - رده بندی شهرهای آلوده ایران بر حسب تعداد مجذومین پایان
اسفند ماه - ۱۳۵۳

ردیف	شهر	تعداد مجذوم	ردیف	شهر	تعداد مجذوم
۱	اهر	۷۵۹	۱۱	مراغه	۲۴۵
۲	اردبیل	۳۷۴	۱۲	تبریز	۲۴۳
۳	زنجان	۳۷۶	۱۳	میانه	۲۳۹
۴	بجنورد	۳۶۹	۱۴	رودسر	۲۲۳
۵	خلخال	۳۵۲	۱۵	لاهیجان	۱۸۲
۶	رشت	۳۴۸	۱۶	قزوین	۱۵۸
۷	کرمانشاه	۳۱۴	۱۷	طوالش	۱۴۹
۸	مهاباد	۲۸۰	۱۸	رودبار	۱۴۸
۹	سنندج	۲۶۹	۱۹	ماکو	۱۳۷

جدول ۵ - تعداد میجدومین و موارد شناخته شده سالیانه

سال	تعداد مجذومین و مین شناخته شده	تعداد موارد تازه
۱۳۳۷	۱۲۸۷	۳۲۸
۱۳۳۸	۱۶۱۵	۴۱۴
۱۳۳۹	۲۰۲۹	۴۸۸
۱۳۴۰	۲۵۱۷	۵۱۱
۱۳۴۱	۳۰۲۸	۴۹۲
۱۳۴۲	۳۵۲۰	۵۶۲
۱۳۴۳	۴۰۸۲	۵۴۴
۱۳۴۴	۴۵۷۷	۴۹۵
.....
۱۳۵۰	۷۴۵۷	۱۹۵
۱۳۵۱	۷۶۵۲	۱۹۲
۱۳۵۲	۷۸۴۴	۸۳
۱۳۵۳	۷۹۲۷	۰۰

جدول ۶ - بررسی اشکال بالینی جذام ایران

پراکندگی انواع بیماری جذام در ایران							
تعداد بیماران زن ۱۴۵				تعداد بیماران مرد ۳۴۲			
L	T	B	I	L	T	B	I
۸۴	۳۸	۱	۲۲	۱۹۴	۸۶	۶	۵۶
جمع موارد بررسی شده				L	T	B	I
۴۸۷				۲۷۸	۱۲۴	۷	۷۸
نسبت درصد اشکال بالینی جذام				۵۷/۶%	۲۵/۴%	۱/۴%	۱۵/۶%

جدول ۷

بررسی اشکال بالینی جذام در آسایشگاه باباباغی تبریز							
تعداد بیماران مرد ۲۵۱				تعداد بیماران زن ۱۲۹			
L	T	B	I	L	T	B	I
۱۸۸	۶۰	۳	-	۸۶	۴۱	۲	-
L	T	B	I	جمع موارد بررسی شده ۳۸۰ نسبت درصد اشکال بالینی جذام			
۲۷۴	۱۰۱	۵	-				
۷۲/۱٪	۲۶/۵٪	۱/۳٪	٪				

« اردیبهشت ماه ۱۳۵۴ »

جدول ۸ - مجذومین شناخته شده شهرهای آذربایجان شرقی
از سال ۱۳۳۵ لغایت ۱۳۵۳

ردیف	شهر	مرد	زن	جمع
۱	اهر	۵۴۲	۲۱۷	۷۵۱
۲	اردبیل	۲۸۱	۱۰۳	۳۸۴
۳	خلخال	۲۸۲	۷۰	۳۵۲
۴	مراغه	۱۷۴	۶۹	۲۴۴
۵	تبریز	۱۷۶	۶۷	۲۴۳
۶	میانه	۱۹۰	۴۹	۲۳۹
۷	مشگین شهر	۷۹	۲۸	۱۰۷
۸	هشتگرد	۷۴	۲۸	۹۲
۹	سراب	۳۶	۲۴	۶۰
۱۰	میرند	۲۴	۹	۳۳
جمع جدامیان آذربایجان شرقی		۱۸۵۸	۶۵۴	۲۵۱۲

جدول ۹ - مجذومین شناخته شده شهرهای آذربایجان غربی
از سال ۱۳۳۵ لغایت ۱۳۵۳

ردیف	شهر	مرد	زن	جمع
۱	مهاباد	۱۹۴	۸۶	۲۸۰
۲	رضائیه	۱۷۹	۷۲	۲۵۱
۳	ماکو	۱۰۸	۲۹	۱۳۷
۴	میاندوآب	۶۷	۱۸	۸۵
۵	شاهپور	۴۰	۲۰	۶۰
۶	خوی	۳۰	۱۶	۴۶
۷	نقده	۳۲	۱۰	۴۲
۸	پیرانشهر	۶	—	۶
۹	تکاب	۵	—	۵
۱۰	سردشیت	۳	۱	۴
جمع جدا میان آذربایجان غربی -				
		۶۶۴	۲۵۲	۹۱۶

AVENUE PAHLAVI (SOUTH)
NO. 371, TEHRAN, IRAN

CLASSIFICATION OF REGISTERED LEPROSY

PROJECT OF QUEEN
EAST AZARBAIDJAN, AHAR, IRAN.

DURATION OF SURVEY		از ۱۳۰۳/۵/۱ تا ۱۳۰۳/۵/۱		TO: ۵۴/۷/۲۰	
نتیجه کار		انوار حاصله و ثبت		تعداد کل بیماران	
RESULT OF THE WORK		PREVALENCE RATE ۲/۰۲ ۰/۰۰		TARGET POPULATION: ۱۱۸۰۵۲۷ PERSON تعداد جمعیت هدف	
توزیع از نظر جنس		MALE ۱۴۵ FEMALE ۱۲		FAMILY UNIT: ۲۸۲ VILLAGES: تعداد خانوارها و محلات	
STATE OF REGISTRATION		MASS SURVEY VOLUNTARY CASE ۲۰۹ ۱۲۴ % ۵۴/۳ ۲۱/۸		DETECTED CASES: ۲۰۹ LEPROSY among ۱۰۲۱۲۱ PERSON EXAMINED: تعداد موارد تشخیص یافته در بین ۱۰۲۱۲۱ نفر معاینه شده	
روش بررسی و کیفیت		MASS SURVEY VOLUNTARY CASE ۲۰۹ ۱۲۴ % ۵۴/۳ ۲۱/۸		METHOD OF SURVEY توزیع از نظر روش بررسی و کیفیت	
RATE AND PER-CENT OF THE TYPE OF LEPROSY		CASE ۲۰۹ RATE ۰/۰۰ ۱/۱۱		UNCLASSIFIED ۲۲ ۰/۰۰/۰۲۱	
توزیع از نظر سن		AGE DISTRIBUTION		توزیع از نظر سن	
AGE DISTRIBUTION		AGE DISTRIBUTION		AGE DISTRIBUTION	

نظری اجمالی بر جذام در ایران

مجموعاً ۱۰۰

